

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра Всесвітньої історії

Магістерська робота

з теми: **«Джон Кеннеді. Людина. Політик. Президент»**

Виконала: студентка 2 курсу
Групи Istb1-M17z
спеціальності 014 Середня освіта
за освітньою програмою Історії
заочної форми навчання
Грамажора Анжела Іванівна

Керівник: **Газін Володимир Прокопович**
доктор історичних наук, професор

Рецензент

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ІСТОРИОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ ТА ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ.....	6
1.1. Стан наукового опрацювання теми.....	6
1.2. Джерельна база дослідження.....	16
РОЗДІЛ 2. ШЛЯХ ДО ПРЕЗИДЕНТСТВА ДЖОНА ФІТЦДЖЕРАЛЬДА КЕННЕДІ.....	19
2.1. Біографія, юність та шлях Дж. Кеннеді до політики.....	19
2.2. Початок кар'єри майбутнього президента США.....	22
2.3. Передвиборна боротьба 1960 року. Боротьба з Річардом Ніксоном.....	28
РОЗДІЛ 3. АДМІНІСТРАТИВНИЙ КАБІНЕТ 35-ОГО ПРЕЗИДЕНТА США.....	35
3.1. Формування адміністрації Джона Фітцджеральда Кеннеді.....	35
3.2. Ключові призначення в адміністрації Джона Кеннеді.....	41
3.3. Спосіб організації роботи в адміністрації Джона Кеннеді.....	45
РОЗДІЛ 4. ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТА ДЖОНА КЕННЕДІ.....	48
4.1. Політика Кеннеді, щодо подій у Берліні у 1961 р.....	48
4.2. Латиноамериканська політика США в період президентства Джона Кеннеді.....	53
4.3. Карибська криза 1962 р. як кульмінація «Холодної війни».....	59
4.4. Втручання США у внутрішні справи В'єтнаму.....	72
РОЗДІЛ 5. ВБИВСТВО КЕННЕДІ ТА ЗНАЧЕННЯ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ США ТА СВІТУ.....	80
5.1. Версії вбивства 35-го президента США.....	80
5.2. Значення діяльності Джона Кеннеді для США та світу.....	89
ВИСНОВКИ.....	94
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	97
ДОДАТКИ.....	106

ВСТУП

Актуальність теми. Два роки і десять місяців Джон Фітцджеральд Кеннеді перебував на посаді президента США. Цьому передувала його тривала боротьба з політичними суперниками з республіканської і демократичної партій. Дорога Кеннеді в Білий дім була не з легких, трагічним виявився і кінець шляху молодого президента. За свій президентський термін йому довелося зіткнутися з зовнішньополітичними напруженням – невдалою посадкою в затоці Свиней, Берлінською кризою, Карибською кризою, втручанням США в громадянську війну у В'єтнамі.

Ім'я цього президента досі приковує увагу читачів в силу свого чарівного вигляду, асоціативністю з новим кордоном в американській історії і, звичайно ж, з трагічним кінцем життя Джона Кеннеді. Жоден інший президент ХХ століття так глибоко не проникав в колективну свідомість американців. Натхнення Кеннеді, молодий погляд на світ говорив про перехід до нового покоління. Протягом майже всього його перебування в Білому домі опитування громадської думки показували, що рівень довіри до президента становив 70% і більше.

Вже понад півстоліття точаться різні розмови та ведуться різноманітні дослідження біографами життя Джона Кеннеді, розкривають різні потаємні сторони життя 35-го президента Сполучених Штатів, які доводять неоднозначність його особи: зв'язок з нечистими на руку колами тощо. Можна вірити цьому або затято заперечувати, одне не можна заперечити, що постать Джона Кеннеді – це яскрава особа, яка зробила чималий внесок в політичне, економічне та, навіть, світоглядне життя як своєї країни, так і світу в цілому.

За короткий період президентства (1036 днів) Дж. Кеннеді виявив себе видатним державним діячем, людиною з широкими і нестандартними поглядами. Неабиякий інтерес представляє і те, що Кеннеді був пршим і поки що єдиним в історії США президентом-католиком. Навколо його імені до цього часу старанно ховалися любовні пригоди Кеннеді, наприклад, з

Мерилін Монро та багатьма іншими жінками. Він увійшов в історію як один із найталановитіших і найяскравіших найхаризматичніших керівників Американської держави. Однак в даній роботі авторка спробує розкрити його як людину, політика та президента.

Об'єктом дослідження є внутрішня та зовнішня політика США 1960-1963 років.

Предмет дослідження: особливості становлення Дж. Кеннеді як політика та президента, внутрішня та зовнішня політика у різних сферах за часів президенства Дж. Кеннеді, вплив його політики на міжнародну та внутрішньодержавну арену.

Мета даної роботи проаналізувати шлях Дж. Кеннеді до політичної діяльності та проаналізувати його внутрішню та зовнішню політику. Для досягнення цієї мети виділимо **завдання:**

- проаналізувати життя Дж. Кеннеді від народження до політики;
- охарактеризувати політичну кар'єру майбутнього президента;
- дослідити передвиборну боротьбу майбутнього президента;
- розглянути як формувалася адміністративна команда Джона Кеннеді;
- ознайомитися з організаційними моментами в роботі адміністрації;
- вивчити основні напрямки зовнішньої політики Дж. Кеннеді, щодо спорудження Берлінської стіни, Карибської кризи, В'єтнаму та латиноамериканських країн;
- висвітлити основні версії вбивства Джона Кеннеді;
- розкрити значення правління Дж. Кеннеді у міжнародному та національному житті США.

Хронологічні рамки роботи з 29 травня 1917 року, коли Кеннеді народився, до 1963 року – смерті президента.

Географічні межі дослідження охоплюють територію США та поширюються на території СРСР, Європи, Латинської Америки та регіону південно-східної Азії.

Наукова новизна роботи полягає у спробі ґрунтовно розкрити основні віхи життя Джона Кеннеді, як людини, політика та президента. Авторка використала широку джерельну базу з цих проблем, врахувала здобутки вітчизняної та зарубіжної фахової літератури, що дало змогу повніше висвітлити як формувалася адміністрація 35 президента США Джона Фіцджеральда Кеннеді та його зовнішньополітична діяльність.

Методологічною основою магістерської роботи є принцип об'єктивізму та плюралізму. Авторка намагається уникати односторонніх, поверхово аргументованих оцінок, і способом уникнення цих упередженостей є використання таких методів дослідження як аналітичний, порівняльний, описовий, статистичний. Магістрантка дотримувалась принципів історизму та об'єктивізму.

Практичне значення. Матеріали даної роботи можуть бути використані при викладанні курсу всесвітньої історії в загальноосвітніх навчальних школах та можуть застосовуватися у навчально-педагогічній практиці шкіл, училищ. Крім того, матеріали роботи підійдуть також для підготовки студентів історичних факультетів до семінарських та практичних занять з нової історії країн Європи та Америки.

Робота пройшла *попередній захист* на кафедрі Всесвітньої історії Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, чотирьох розділів, дванадцяти підрозділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел та літератури.

ВИСНОВКИ

Джон Кеннеді був вибраний президентом в листопаді 1960 року. Його брат, Роберт Кеннеді, який був керівником виборчої кампанії, став міністром юстиції. 20 січня 1961 року Джон Кеннеді прийняв присягу і став таким чином 35-м президентом США. Джон Кеннеді виступав за поліпшення відносин між США і СРСР, але його правління було також відмічене великими кризами: у затоці Свиней (жовтень 1961 р.), будівництвом берлінської стіни, Карибською кризою (жовтень 1962 р.).

З командою Джона Фітцджеральда Кеннеді в Білий дім увійшли новий дух і новий стиль. Кеннеді був хорошим організатором, лідером, про це говорить створений ним злагоджено і чітко діючий апарат з проведення виборчої кампанії, а згодом створена талановита адміністрація США. Джон Кеннеді почав формування адміністрації з абсолютно чистого аркуша. Американська політика не передбачає «тіньового кабінету» в партії з влади.

Формуючи свою адміністрацію, Джон Кеннеді не запропонував головних постів людям найближчого оточення, він розумів, що керувати ними буде складніше. У той же час президент не обирав «маріонеток», які б у всьому підкорялися наказам, Кеннеді шукав сильних особистостей, що володіють глибоким складом розуму, мають свою думку і здатність швидко приймати рішення в складній ситуації. Співробітники відзначали, що у нього був просто талант, свого роду інстинкт у визначенні перспектив тієї чи іншої особи, його мотивів включитися в діяльність адміністрації.

Створюючи свій уряд, Джон Фітцджеральд Кеннеді не мав ніякої політичної обмеженості, він не мав певних рамок з приводу того чи іншого кандидата. На підставі цього та інших факторів вийшла досить яскрава і талановита адміністрація.

В результаті дослідження можна виділити особливості адміністрації тридцять п'ятого президента США:

1. Кеннеді відчував себе вільно в формуванні кабінету, так як спочатку не передбачалося певного набору кадрів.

2. Великою особливістю набору осіб було те, що на важливі пости було призначено багато академіків і вчених. Вся команда була утворена теоретиками, які мали хороший досвід. У літературі адміністрацію Кеннеді часто називають «мозковий трест». Адже саме при адміністрації Кеннеді були зроблені спроби перекваліфікації робочої сили, приділялася чимала увага освіті.

3. Це була наймолодша адміністрація в ХХ столітті. Лютер Ходжес був єдиним її членом, який народився до 1900 року.

4. Кеннеді формально розділив свою адміністрацію на людей, що займають високі пости, з чіткими обов'язками і радників з широкими повноваженнями, без суворої відповідальності. Макджорж Банді, Теодор Соренсон, Артур Шлезінгер-молодший, Кеннет О'Донелл – люди, з якими протягом усього перебування в Білому домі Джон радився з найважливіших питань зовнішньої та внутрішньої політики, називаючи їх «мій інтелектуальний банк».

5. Найбільш важливі пости були висунуті представником Уолт-стрітським угрупованням – Робертом Ловеттом. Це не маловажливий факт, так як на Уолт-стріт спиралися свого часу Теодор Рузвельт, Гаррі Трумен і Дуайт Ейзенхауер.

Проведення реформ в зовнішній і внутрішній політиці не були б можливі без адміністрації, в якій були особи нового часу, зі свіжими силами, які є «знавцями» своєї справи. Соціально-економічна політика нової адміністрації передбачала широку програму здешевлення житла, підвищення заробітної плати, продовження терміну на виплату допомоги по безробіттю, в 1962 році вперше був прийнятий закон, який поставив завдання підготовки державою перекваліфікації робочої сили. У 1963 році уряду вдалося провести через конгрес закони про федеральні асигнування на цілі вищого та професійно-технічного навчання. Не можна не відзначити спробу адміністрації Кеннеді домогтися надання рівних цивільних прав чорному населенню, в червні 1963 р. був внесений до конгресу перший білл про

громадянські права. У зовнішній політиці після Карибської кризи політичні кола вирішили, що потрібно розряджати атмосферу. Кеннеді проголосив, що відтепер всі проблеми потрібно намагатися вирішувати мирними засобами. У серпні 1963 року США, Великобританія і СРСР уклали договір, про заборону випробувань ядерної зброї в атмосфері, в космічному просторі і під водою.

Не використавши можливість придушити силою революцію на Кубі, адміністрація Кеннеді, вочевидь, вирішила реабілітуватися у В'єтнамі. Американська військова присутність у цій країні при Кеннеді наростала так стрімко, що незабаром США виявилися втягнутими у повномасштабну війну, за участь у якій заплатили життям понад 50 тисяч американських військовослужбовців. До речі, жертви виявилися марними – зупинити комунізм у В'єтнамі так і не вдалося.

Однак політика «Нових рубежів», зміни у зовнішній політиці не були зустрінуті настільки позитивно. Значна частина вищого військового командування і консервативні кола засудили ініціативи Кеннеді. Вони звинувачували президента в ослабленні військового потенціалу США, в зраді національних інтересів, а 22 листопада 1963 року президент був убитий.

Похорон Джона Кеннеді, 35-го президента США, пройшли 25 листопада 1963 року в Вашингтоні (Фото 4). Траурна меса була відслужена в кафедральному соборі Св. Матвія, після чого Кеннеді був похований на Арлінгтонському кладовищі, де був запалений Вічний вогонь в його честь.

Формуючи зовнішню і внутрішню політику, вирішуючи певні питання, розширюючи рубежі, президент практично у всіх питаннях користувався знаннями, ідеями та можливими варіантами вирішення певних завдань саме своїх співробітників.

Сформувавши власний кабінет в Білому домі в Кеннеді повернувся до досвіду Франкліна Рузвельта, але ще більш розширив його, поклавши початок президентської влади як свого роду колективного інституту, в якому беруть участь поряд з главою виконавчої влади і інші особи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

І. ДЖЕРЕЛА

1. From JFK to Mick Jagger, the journals of Arthur M. Schlesinger // Hillel Italie. [Electronic recourse]: <https://www.oregister.com/2007/10/03/from-jfk-to-mick-jagger-the-journals-of-arthur-m-schlesinger-jr>
2. JFKL. Pre-Presidential Papers; Oral History Interviews. [Electronic recourse]: <https://www.jfklibrary.org/archives/about-archival-collections/oral-histories>
3. Schlesinger A.M. Journals 1952-2000 N.Y., 2007. 783 p. [Electronic recourse]: https://www.goodreads.com/book/show/757834.Journals_1952_2000
4. Sorensen T. Kennedy: The Classic Biography. N.Y., 1965. 784 p. [Electronic recourse]: <https://www.harpercollins.com/9780062280800/kennedy-the-classic-biography>
5. Джон Кеннеди: «Я – берлинец». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.cult-turist.ru/country-topics/2363/?q=524&it=2363&tdp=fshk>.
6. Джон Фитцджеральд Кеннеди «Профили мужества». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bookzone.com.ua/books/38052-profil-muzhestva>
7. Добрынин А.Ф. Сугубо доверительно. Посол в Вашингтоне при шести президентах США (1962-1986 гг.). – М.: Автор, 1996. – 688 с.: ил.
8. Ефимов И. Кто убил президента Кеннеди?: док.-ист. повествование. – М.: Терра, 1991. – 336 с.
9. Инаугурационные речи президентов США от Джорджа Вашингтона до Джорджа Буша 1789-2001 г. с историческими комментариями; пер. с англ. / Э.А. Иваняна. – М., 2001. – 526 с.
10. История США: хрестоматия: учеб. Пособие / сост. Э.А. Иванян. – М.: Дрофа, 2005. – 399 с.
11. Кеннеди Э.М. Один за всех. Воспоминания. – М.: Колибри, 2012. – 624 с.
12. Кольер П., Горовиц Д. Клан Кеннеди: американская драма / Пер.с англ. яз. Т. Кудрявцевой. – М.: Прогресс, 1988. – 496 с.
13. Кто и почему убил братьев Кеннеди: эксклюзивное прижизненное

интервью Валентина Зорина [Электронный ресурс] - Режим доступа:

<https://eadaily.com/ru/news/2016/04/29/kto-i-pochemu-ubil-bratev-kennedi-eksklyuzivnoe-prizhiznennoe-intervyu-valentina-zorina>

14. Переписка президента США и Председателя Совета министров СССР во время Карибского кризиса 1962 г. Международная жизнь. [Электронный ресурс] – Режим доступа:

http://www.historibibliot.ru/publ/karibskij_krizis_iz_perepiski_prezidenta_ssha_dzhona_f_kennedi_izpredsedatelja_soveta_ministrov_sssr_n_s_khrushcheva/7-1-0-5801

15. Kennedy Performance in Los Angeles July 15, 1960. [Электронный ресурс] –

Режим доступа: <https://www.c-span.org/video/?3408-1/john-f-kennedy-accepts-1960-democratic-presidential-nomination>

II. МОНОГРАФІЇ, СТАТТІ, ПІДРУЧНИКИ

16. Американские президенты: 41 портрет. – Ростов-на-Дону, 1997. – 512 с.

17. Барышникова Ю.С. Внешняя политика США в Колумбии в 1961-1963 гг. // Известия Уральского Государственного Университета. – 2013. – N 1. – С. 229-235.

18. Барышникова Ю.С. Латиноамериканская политика США в период президентства Дж.Ф. Кеннеди (1961-1963) // Известия Уральского государственного университета. Сер. 1, Проблемы образования, науки и культуры. – 2011. – N 1 (86). – С. 166-173.

19. Бжезинський З. Вибір: світове панування чи світове лідерство. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2006. – 203 с.

20. Бринкли А. Джон Фитцджеральд Кеннеди [Электронный ресурс]. – М.: Иностранка, 2013. – Электрон. версия печат. публ. – URL:

http://modernlib.ru/books/alan_brinkli/dzhon_ficdzherald_kennedi/read_1.

21. Бруган Х. Джон Кеннеди. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1997. – 384 с.

22. Владимиров В. Куба в межамериканских отношениях. – М., 1983. – 304 с.

23. Всеобщая история государства и права зарубежных стран / Под ред.

- О.А. Жидкова. – М.: Издательская группа НОРМА ИНФРА М, 1998. – 480 с.
24. Всесвітня історія. Навч. посіб. / Б.М. Гончар, М.Ю. Козицький, В.М. Мордвінцев, А.Г. Слюсаренко. – 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2007. – 694 с.
25. Гайдук И.В. В лабиринтах холодной войны: СССР и США в ООН, 1945-1965 гг. – М., 2012. – 331 с.
26. Галака С. Проблема нерозповсюдження ядерної зброї у міжнародних відносинах. – К., 2002. – 278 с.
27. Геевский И.А., Иванов Р.Ф. Клан Кеннеди и убийство XX века. – М.: Вече, 2003. – 448 с.
28. Государственная социальная политика США (30-е-90-е годы XX века): Учебное пособие / Р.Р. Тухватуллин; Башкирский гос. ун-т. – Уфа, 2002. – 103 с.
29. Гриневич Э.А., Гвоздарев Б.И. Вашингтон против Гаваны: Кубинская революция и империализм США. – М., 1982. – 216 с.
30. Громыко А.А. 1036 дней президента Кеннеди. – Москва: Политиздат, 1971. – 279 с.
31. Громыко А.А. Внешняя политика США: уроки и действительность. 60-70-е годы. – М.: Международные отношения, 1978. – 312 с.
32. Громыко А.А. История дипломатии / Под ред. А.А. Громыко. Т. IV. – М.: Международные отношения, 1975. – 376 с.
33. Громыко А.А. Карибский кризис // Вопросы истории. – 1971. – № 7. – С. 135-144, № 8. – С. 121-129.
34. Громыко А.А., Кокошин А.А. Братья Кеннеди. – М.: Мысль, 1985. – 471 с.
35. Джон Фитцджеральд Кеннеди [Электронный ресурс] / Президенты / Все о США. [Б.м.Б.г.]. – URL: http://usainfo.com.ua/presidents/35_kennedy.html.
36. Дмитриев Б. США: политики, генералы, дипломаты. – М.: Правда, 1971. – 230 с.
37. Дубова Л., Чернявский Г. Клан Кеннеди [Электронный ресурс]. – М.:

Молодая гвардия, 2014. – Электрон. версия печат. публ. – URL:

<http://www.e-reading.club/book.php?book=1035963>.

38. Дэвидсон Ф.Б. Война во Вьетнаме. – М.: Изографус, 2002. – 248 с.
39. Ефимов И. Убийство Кеннеди. Долгое эхо // Звезда. – 2008. – № 12. – С. 140-158.
40. Зубок Л.И., Яковлев Н.Н. Новейшая история США. – М., 1992. – 420 с.
41. Иванян Э.А. От Дж. Вашингтона до Дж. Буша. Белый дом и пресса. – М., 1991. – 180 с.
42. Иванян Э.Я. Белый дом: президенты и политика. – М.: Политиздат, 1975. – 432 с.
43. Иванов В. Берлінська криза 1958–1963 рр. як апогей протистояння СРСР та США на німецькій землі // Міждисциплінарні гуманітарні студії. Сер. : Історичні науки. – 2015. – Вип. 2. – С. 114-121.
44. История США. – Т. 4. / Под ред. Г.Н. Севостьянова. – М.: Наука, 1987. – 744 с.
45. История США (1945-1980). – Т. 4. / Под ред. В.Л. Мальков. – М.: Наука, 1987. – 718 с.
46. Каріков К., Каріков С. Куба–США–СРСР: витоки кризи 1962 року // Харьковський інститут соціального прогресса. Сборник научных трудов. – 1999. – Вып. 4. – С. 39-47.
47. Киссинджер Г. Дипломатия [пер. с англ.]. – М.: Науч.-изд. Центр – Ладомир, 1997. – 847 с.
48. Клягин Н.В. Судьба президента в Америке // Высшее образование сегодня: рец. изд. ВАК России в обл. психологии, педагогики и социологии. – 2017. – N 7. – С. 56-64.
49. Кокошин А., Рогов С. Серые кардиналы белого дома. – М.: АПН, 1986. – 352 с.
50. Кременюк В. Россия – США: к новой конфронтации? // США – экономика, политика, идеология. – 1994. – № 10. – С. 18-29.
51. Крушинський В. Міжнародні відносини та світова політика (1945-

- 1980). – К., 2007. – 192 с.
52. Куманев Г.А., Селезнев Г.К. Американская политика новых рубежей в Латинской Америке. – Москва: Наука, 1972. – 200 с.
53. Корсакова Н. Французская дипломатия и Кубинский кризис. – М., 2006. – 280 с.
54. Лебедева Л.Ф. США. Государство и социальная политика; Российская акад. наук, Ин-т Соединенных Штатов Америки и Канады. – Москва: Наука, 2007. – 269 с.
55. Лещенко Л. Європейська безпека: Проблеми і перспективи. – К., 1981. – 48 с.
56. Листов В., Жуков В. Тайная война против революционной Кубы. – М., 1966. – 294 с.
57. Майроф Б. Лики демократии. Американские лидеры: герои, аристократы, диссиденты, демократы. – М.: Весь Мир, 2000. – 480 с.
58. Макинерни Д. США: История страны. – М.: Эксмо-пресс, 2009. – 303 с.
59. Мальков В. Россия и США в XX веке: очерки истории межгосударственных отношений и дипломатии. – М., 2009. – 494 с.
60. Манжола В., Білоусов М.М., Гайдуков Л.Ф. Міжнародні відносини та зовнішня політика. (1945-70-ті роки). – К., 1999. – 560 с.
61. Манчестер У. Убийство президента Кеннеди. – Москва: Прогресс, 1969. – 560 с.
62. Микоян С. Анатомия Карибского кризиса. – М.: Академия, 2006. – 480 с.
63. Мужичкая Т. Хрущев пришел вторым, а Кеннеди предпоследним // Управление персоналом. – 2012. – № 11 (285). – С. 51-56.
64. Наринский М. История международных отношений. В 3 томах. Том 3. Ялтинско-Потсдамская система. – М., 2012. – 552 с.
65. Непомнящий Н.Н., Низовский А.Ю. Кто стрелял в Джона Кеннеди? // 100 великих тайн. – Москва: Вече, 1999. – С. 547-554.
66. Паренти М. Власть над миром. Истинные цели американского империализма / [пер. с англ. Л. Афанасьевой]. – М.: Поколение, 2006. – 288 с.

67. Пащук В. Куба: революция и внешняя политика. – К., 1989. – 315 с.
68. Петров Д. Джон Кеннеди. Рыжий принц Америки [Электронный ресурс]. – М.: АСТ, 2014. – Электрон. версия печат. публ. – URL: <https://bookmate.com/reader/JrB9DREn>
69. Потехін О., Тодоров І. Глобалізація безпеки. Навчальний посібник. Донецьк, 2011. – 246 с.
70. Політичні портрети Новітньої доби. – Північна Америка. – Навчальний посібник / Укладачі: А.О. Карасевич, К.М. Левківський, Л.Г. Лисенко., В.В. Сокирська – Умань.: ФОП Жовтий О.О., 2013. – 504 с.
71. Пономарев М.В. История стран Европы и Америки в Новейшее время – М.: Проспект. – 416 с.
72. Президент с мальчишеской улыбкой. Жизнь Джона Фитцджеральда Кеннеди [Электронный ресурс] // Аргументы и факты / Е. Семенова, Н. Кожина – Электрон. дан. – [Б.м.], 2015. – URL: http://www.aif.ru/society/history/prezident_s_malchisheskoy_ulybkoy_zhizn_dzho_na_ficdzheralda_kennedi.
73. Путилин Б. Карибский кризис 1962 г. // Советская внешняя политика в годы «холодной войны» (1945-1985 гг.) – М., 2005. – С. 283-302.
74. Ремонд Р. История Соединенных Штатов Америки. – М.: АСТ: Астрель, 2006. – 191 с.
75. Розенцвейг А. Джон Кеннеди: жизнь расколота надвое. – М.: Изд-во Крафт, 2004. – 448 с.
76. Рошупкин В. В двух шагах от ядерной катастрофы: неизвестные страницы Карибского кризиса // Латинская Америка. – М., 1993, № 12. – С. 50-56.
77. Румянцев В.П. «Новый фронт» администрации Дж.Ф. Кеннеди на Ближнем и Среднем Востоке 1961-1963 г. [Электронный ресурс] / науч. ред. В.П. Зиновьев. – Томск: Издательский Дом Томского государственного университета, 2015. – Электрон. версия печат. публ. – URL: <http://chamo.lib.tsu.ru/lib/item?id=chamo:518527&theme=system>

78. Румянцев В.П. К вопросу об американском фронтире: Дж.Ф. Кеннеди и программа «Новый фронтир» (теоретический и внешнеполитический аспекты) [Электронный ресурс] // Вестн. Том. гос. Ун-та. – 2013. – № 1. – С. 139-148. – Электрон. версия печат. публ. – URL: http://journals.tsu.ru/history/&journal_page=archive&id=880&article_id=23493.
79. Сагателян М.Р. Кто же убил Джона Кеннеди?. – Москва: [б. и.], 1972. – 174 с.
80. Сергеев Ф. Операция в заливе Кочинос (Как США готовили вооруженное вторжение на Кубу в 1961 г.) // Новая и новейшая история. – М., 1981. – № 4. – С. 129-142, № 5. – С. 116-135.
81. Сергеев Ф. Тайная война против Кубы. – М., 1982. – 208 с.
82. Сергунин А.А. Джон Кеннеди и спецслужбы США [Текст] // Военно-исторический журнал. – 2011. – № 12. – С. 35-40.
83. Сивачев Н.В., Язьков Е.Ф. Новейшая история США. – М., 1980. – 540 с.
84. Словарь американской истории / Пер. с англ. Е.А. Мельникова; ред. Т.Л. Первис. – М.: РОССПЭН, 2007. – 655 с.
85. Согрин В.В. Белый дом: президенты и идеология. – М., 1998. – 120 с.
86. Согрин В.В. Идеология в американской истории от отцов-основателей до конца XX века. – М.: Изд-во Наука, 1995. – 238 с.
87. Тимошенко А.Г. Формирование политики администрации Дж. Кеннеди в Индокитае (1962-1963 гг.) // Вестник Томского государственного университета. – 2007. – № 303. – С. 109-117.
88. Филитов А. «Холодная война»: Историографические дискуссии на Западе. – М.: Время, 1991. – 268 с.
89. Фицгиббон Ш. Джон Фитцджеральд Кеннеди. – М.: Колибри, 2015. – 127 с.
90. Фостер У. Очерки политической истории Америки. – М., 1995. – 95 с.
91. Фурсенко А. Карибский кризис 1962 г. Новые материалы // Новая и новейшая история. 1998, № 5. – С. 66-76.
92. Фурсенко А. Кубинский ракетный кризис 1962 года // Новый взгляд на

- историю США: Американский ежегодник за 1992 г. – М., 1992. – С. 175-207.
93. Фурсенко А. У края пропасти. Карибский кризис 1962 г. // Звезда, № 9. – М., 1989. – С. 108-131.
94. Хайдекинг Ю. Джон Ф. Кеннеди [Электронный ресурс] – Режим доступа: www.peoples.ru/state/king/usa/kennedy/index.html
95. Харт М.Х. Джон Фитцджеральд Кеннеди // 100 великих людей. – М.: Вече, 1998. – The 100 a Ranking of the Most Influential Persons in History. – С. 412-414.
96. Холодная война: новые подходы, новые документы. – М., 1995. – 399 с.
97. Христофоров В.С. Н.С. Хрущев и Дж. Кеннеди: подготовка и проведение встречи в Вене в 1961 году. По документам российских архивов // Новая и новейшая история. – 2011. – N 3. – С. 15-33.
98. Цветов П. Вьетнам–США: зигзаги истории // Азия и Африка сегодня. – 2001. – № 10. – С. 45-47.
99. Чугров С. Политические рифы Карибского кризиса // Мировая экономика и международные отношения. – 1989. – № 5. – С. 19-32.
100. Чумак В.М. Ядерна стратегія США: від перевернення до нерозповсюдження: Монографія. – К.: НІСД, 1999. – 304 с.
101. Шепова Н.Я. Карибский кризис и холодная война // Кентавр. – М., 1995, № 1. – С. 3-8.
102. Шлезингер А. Циклы американской истории. – М., 1992. – 120 с.
103. Юрченко С. На пути к мировому лидерству: геостратегия США. 1941-1963 гг. – Севастополь: Флот України, 2000. – 296 с.
104. Юрченко С. США и международные кризисы в биполярном мире (1940-1960-е годы). – Севастополь: Флот України, 2000. – 104 с.
105. Юрченко С.В. Внешнеполитический механизм США в период становления глобальной державы (1940-1960 гг.) / С.В. Юрченко. – Севастополь: Мир, 2001. – 88 с.
106. Язьков Е.Ф. История новейшего времени стран Европы и Америки: 1945-2000. – М.: Простор, 2003. – 480 с.

107. Яковлев Н. Братья Кеннеди (о Дж.Ф. и Р. Кеннеди). – М.: ЭКСМО: Алгоритм, 2003. – 447 с.
108. Яковлева Н. «Вашингтон. Преступившие грань». – М.: Молодая гвардия, 1989. – 606 с.
109. Яскина Г.С., Аносова Л.А. Вьетнам: история, политика, экономика. – М.: Экономика, 2000. – 354 с.
110. Dallek R. An Unfinished Life: John F. Kennedy / R. Dallek. – Boston.:Little, Brown and company, 2003. – 838 p.